

[Hartvig Frisch.]

nu erindrer, at den gældende Valglov er saadan, at man ved sin Afstemning, som jo foregaar i den Kreds, man bor i, bevirker, at den Stemme, man giver til den af Partiets Medlemmer, som man nu ønsker skal have den, faar Partiet Gavn af over hele Landet — det er den Virkning, Valgloven har —, er det temmelig ubegribeligt, at vi nu her skulde staa over for et særlig nyt Problem, da enhver af os ved sin Stemme ikke alene medvirker til den enkeltes Valg, men tillige bevirker, at Partiets Valgtal som saadant stiger.

Og med Hensyn til de Betragtninger, det ærede Medlem gjorde gældende om, at man skulde se et begyndende korporativt System rejse sig, vil jeg gerne sige, at hvis man f. Eks. tager Københavns Kommunalbestyrelse, der jo vælges ved Listevalg, og sammenligner København, som dog er en temmelig stor By med et ret stort Antal Mennesker, med hele Riget, som vi kalder det, men som dog ikke tæller mere end 3,75 Millioner Mennesker, ja, hvad gør man saa i København? Man opstiller en Liste, og det er Partierne, der opstiller den, det gør det radikale Parti, ligesom Socialdemokratiet gør det, og selvfølgelig ønsker man at faa ind paa denne Liste Folk, som virkelig repræsenterer de Vælgere, man appellerer til, men jeg har dog ikke set, at dette har medvirket til, at vi har faaet noget korporativt System i Københavns Borgerrepræsentation, og jeg kan ikke i mine vildeste Drømme tænke mig, at det, at man stiller en Rigsliste op, hvor man har nøjagtig den samme Interesse, nemlig at gøre Listen repræsentativ og fyldig, saa at Vælgerne kan forstaa, at Partiet, som har opstillet den, ønsker, at de dygtigste og betydeligste Mænd kommer til at repræsentere Vælgerne — at dette skulde kunne fremkalde noget korporativt System. Det finder jeg er helt opfundet.

Derefter vil jeg gerne gøre nogle enkelte Bemærkninger, som jo paa Grund af Taletiden vil være ganske spredte, til nogle af de Talere, der har haft Ordet i Debatten.

For det første vil jeg ligesom den højt-ærede Statsminister sige, at jeg forstaaer ikke rigtig det ærede Medlem Hr. Brorsens Tale om den manglende Interesse for denne Sag i Befolkningen. Hvis man har set Tilhøregallerierne her i Rigsdagen, da vi aabnede denne Debat, og hvis man ser, hvad Aviserne i Øjeblikket ofrer paa denne Debat, er det vanskeligt at sige, at der ikke er Interesse for dette Spørgsmaal. Naar man endvidere ser — og jeg tænker ogsaa, dette

gælder alle andre — alle de Anmodninger, man faar om at deltage i Møder vedrørende Forfatningsspørgsmaalet, kan jeg i hvert Fald sige for mit Vedkommende, at jeg har fuldt op at gøre med Hensyn til Folkets Interesse for Forfatningsspørgsmaalet. Naar Venstre i Øjeblikket er interesseret i ligesom at slaa Interessen for Spørgsmaalet væk, hænger det sammen med hele det Surmuleri, som de nu engang har anlagt, men det har vist ikke meget med saglige Indvendinger at gøre.

Naar det ærede Medlem Hr. Brorsen Gang paa Gang taler om Venstres store Indsats — jeg hørte det ogsaa forleden i Studenterforeningen — i Aarene 1912—15, synes jeg, det ærede Medlem glemmer at tilføje, at det var Klaus Berntsen, der gjorde den store Indsats; men at det samtidig ikke kan nægtes, at J. C. Christensen gjorde sit alleryderste dels for at hindre denne Indsats og dels, da den endelig ikke kunde hindres, at gøre den saa ringe som overhovedet muligt, og det er Venstres store Repræsentant, J. C. Christensen, det skyldes, at vi fik Mangler i 1915-Forfatningen, som vi derefter har maattet slide i alle de Aar, der er gaaet siden. Dette synes jeg bør fremhæves, naar det ærede Medlem Hr. Brorsen ønsker at tale historisk om Venstres Indsats i Forfatningsspørgsmaalet.

Det ærede Medlem talte om Grundlovsforslagene i Norge og sagde, at der havde man rigtignok en ganske anden Vejledning, idet Forslagene skulde ligge offentliggjort lang Tid forud. Ja, det er naturligvis noget, vi rent sagligt kan debattere, men jeg vil dog sige, at vedrørende den Forfatningsændring, vi i Øjeblikket staaer over for, kan Venstre ikke klage over, at den ikke har været offentliggjort i god Tid, for vi har haft Forslag til en Grundlovsændring her i Rigsdagen siden 1934, hvad det ærede Medlem ogsaa var inde paa; de to Regeringspartiers Standpunkt har ikke været skjult for Befolkningen i nogen Henseende. Naar der i denne Sag tales om, at det, der foregaar, sker for lukkede Døre og nedrullede Gardiner, som det ærede Medlem siger, tror jeg ikke, han vil finde Ørenlyd i Befolkningen. Vi fra vor Side har ønsket, at denne Sag blev saa grundigt behandlet som muligt, men der er intet som helst Ønske fra vor Side om, at den ikke skulde være fuldt ud bekendt for Folket i enhver Henseende.

Det var meget interessante Bemærkninger, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gjorde over for det ærede Medlem Hr. Brorsens pludselige Begejstring for den finske Forfatning. Det blev sagt saa godt